

החרוב בנחל דרס בנגב חי ופורח

מימי רון, מכון דשא וחוג כלנית mimiron47@gmail.com

התצפית: 12.11.2016

פרסום: 17.12.2022

תקציר: מספר עצי החרוב המקובלים כצמחי בר בנגב מועט ביותר. אנו מדווחים כאן על פרט חרוב הגדל בנגב המרכזי ב"אתר שכוח אל" בנחל דרס.

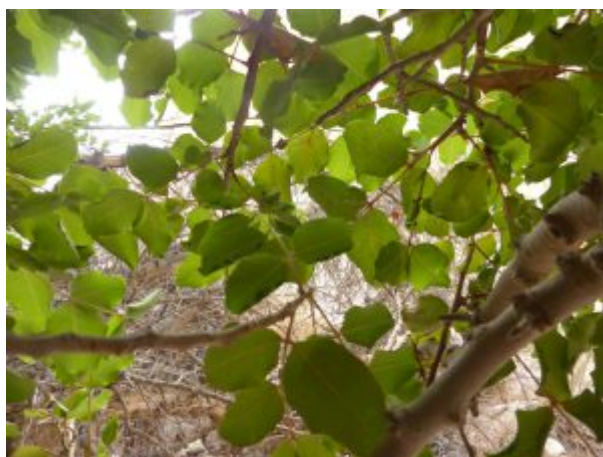
בהשתלמות כלנית האחרונה, בחודש אוקטובר 2016, ביקרנו את "חרוב רכס בוקר" וספרנו עוד על ארבעה עצי חרוב הידועים מצפון הנגב (שמידע ופולק, 2016, אשכנזי, 2009). בהזדמנות זו סיפרנו על החרוב הגדול בנחל דרס והקראנו את מכתבו של רון פרומקין על התעלומה - "איך נקבה זו עושה פרי?".

בתמונה מימין: תפוחת נקבית של החרוב בנחל דרס. צולם 12.11.16. מימי רון © בתמונה משמאל העץ ירוק וחי בסתיו 2016. צילום: מימי רון ©

מאז 1982 לא דווח מה מצבו של החרוב בנחל דרס הנמצא ב"ואדי שכוח אל" בנגב המרכזי, בערוץ של נחל טרף המתחבר לנחל חוה מעט לפני שהאחרון יורד ומתחבר לנחל צין. לכן, יצאנו בשבת האחרונה לאזור נחל דרס ובקרנו את החרוב הבודד. החרוב חי וקיים! ירוק-עלווה ונמצא בשיא פריחה נקבית. לא נראו פירות תחת העץ משנים קודמות. לעץ שלושה ענפים גדולים יבשים, אך שאר חלקי העץ נושאים נוף ירוק ורענן ונראים במצב טוב מאד.

העץ גדל במדרגה שבין שני ערוצי זרימה של אפיק נחל דרס, בין סלעים גדולים. מצפון לעץ - נקיק קטן ובו תמילה. לא נראו מים על פני השטח, אך הרבה צרעות מזרחיות ("דבורים") הסתובבו סביב התמילה' שכנראה יש בה לחות, ויתכן שגם החרוב מנצל לחות בשכבת הקרקע העליונה. צרעות מזרחיות הן מבקר שכיח בחרובים פורחים; מעט הן נוחות על הפרחים ומלקקות את הצוף המשחתי אך לרוב הן משחרות לציד אחרי חרקים המבקרים בפרחים.

חרוב מצוי בנחל דרס. צילמה: מימי רון ©

זהו החרוב היחידי הגדל בכל אזור מזרח קמר מחמל, קמר חתירה, חצרה והנחלים הנשפכים לצפון הערבה. האם חרוב זה עושה פירות כל שנה? מהיכן הוא משיג גרגירי אבקה זכריים להפריה? העתיד יפתור את התעלומה.

אנו קוראים לחובבי הטבע והצמחים לצאת ולבדוק את שלושת החרובים הנוספים עליהם כתב אלי אשכנזי בעבודת הדוקטורט שלו (אחד מערבית לעבדת, שני ליד הר-חמרן, שלישי דרומית לעזוז): האם הן נקבות או זכרים? האם גדלים עוד עצי חרוב בר בנגב?

ספרות:

אשכנזי א 2013 שרידות עצי פרי בבוסתנים בדווים נטושים בהר הנגב המרכזי והשפעת הגורמים הגיאולוגיים, הגיאוגרפיים והאנתרופולוגיים עליה. עבודת דוקטור, הפקולטה לחקלאות, האוניברסיטה העברית בירושלים.

שמידע א ופולק ג 2016 סיכום השתלמות כלנית בצפון הנגב ב-26-27.10.2016. כלנית 3

[/https://www.kalanit.org.il/hishtalmut-26-7-2016](https://www.kalanit.org.il/hishtalmut-26-7-2016) ,

=====

כל הזכויות שמורות ל"כלנית" ©

ציטוט: רון מ 2016 החרוב *Ceratonia siliqua* בנחל דרס בנגב חי ופורח, חדשות
בוטניות, כתב-עת "כלנית" מספר 3.

[החרוב *Ceratonia siliqua* בנחל דרס בנגב חי ופורח](#)